

Motion till riksdagen 2024/25:1563

av **Helena Lindahl och Daniel Bäckström (båda C)**

Snöröjning av enskilda vägar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Trafikverket i uppdrag att utforma upphandlingar med underentreprenörer så att det är möjligt att inom en rimlig tidsram utföra snöröjning åt såväl staten som enskilda vägsamfälligheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under ett flertal stränga vintrar har man kunnat läsa i media om de negativa effekterna av Trafikverkets förändrade regelverk för snöröjning. Det har lett till att relativt många byar och människor, i framför allt norra Sveriges inland, inte har någon fungerande snöplogning. Trots detta kvarstår problemet.

Orsaken till de negativa följderna är alltså det sätt på vilket Trafikverket upphandlat snöröjning. Konsekvensen har blivit att snöröjningsentreprenörerna undviker plogningsuppdrag som riskerar att ge dryga viten gentemot Trafikverket, eftersom en mindre vägsamfällighets uppdrag längs vägen i värsta fall kan leda till en försening som ger underentreprenörerna böter.

Följden har blivit att många vägföreningar måste göra en separat beställning av snöröjning, vilket leder till att entreprenörerna i många fall kör flera mil med uppfälld plog, s.k. tomkörning, innan de kan skotta den enskilda vägen. Det är naturligtvis oerhört kostsamt för vägföreningen och logistiskt orationellt, och det leder till brist på plogbilar och är inte särskilt vänligt mot miljön. Bidragen som Trafikverket delar ut till föreningarna för att de ska hålla de enskilda samfälligheterna öppna räcker då inte långt.

Det torde inte vara någon större hemlighet att det under vintertid snöar relativt ofta i den norra delen av landet, inte minst i inlandet. Det innebär att brandkår, polis, ambulans eller för den delen hemtjänst riskerar att inte nå fram till den medborgare som behöver hjälp om denna har oturen att bo längs en väg som vinterväghålls i en vägsamfällighet.

Vi delar Trafikverkets ambition att hålla koll på sina utgifter och att få snöröjningen av allmänna vägar utförd på en viss tid. Däremot blir det ändå ett samhällsproblem om upphandlingen i Trafikverkets regi leder fram till ett system som riskerar att gå ut över boende i norra Sverige. I sammanhanget finns det skäl att påminna om att det är samma myndighet som lämnar bidrag för att vägsamfälligheter ska hålla enskilda vägar farbara.

Dessutom är det också värt att nämna att det finns ett särskilt ansvar för staten att bidra till grundtrygghet i hela Sverige och vill riksdagspartierna att det ska finnas en möjlighet för hela landet att leva och utvecklas måste grundläggande service finnas även i glest befolkade områden – alltifrån polis, plogade vägar, mobiltäckning, internet-uppkoppling och postservice. Skatt betalas av människor i hela Sverige och vi anser att staten även måste hålla sin del av samhällskontraktet och underlätta tillväxt i hela vårt avlånga land.

När det gäller just snöröjningen ser vi med oro på den totala handlingsförklaring som i flera år tycks ha drabbat Näringsdepartementet i fråga om att hitta en lösning på ovannämnda problem. Trots att detta förts fram i riksdagsdebatter såväl som i media har ansvariga statsråd i den tidigare regeringen tyvärr duckat.

Det är nu av stor vikt att regeringen uppdrar åt Trafikverket att utforma upphandlingar med underentreprenörer så att det är möjligt att inom en rimlig tidsram utföra snöröjning såväl åt staten som åt enskilda vägsamfälligheter.

Detta bör ges regeringen till känna.

Helena Lindahl (C)

Daniel Bäckström (C)